

15. Het pesachmaal

DOELSTELLINGEN

- De kinderen leren meer over het verhaal van de bevrijding van het volk Israël uit Egypte.
- De kinderen ervaren iets van de manier waarop het pesachmaal wordt gevierd.
- De kinderen ontdekken de betekenis van de symbolen van het pesachmaal en leren dat met deze maaltijd de bevrijding uit Egypte wordt gevierd.
- De kinderen ontdekken dat het laatste avondmaal van Jezus met Zijn leerlingen een pesachmaal was.

(THEOLOGISCHE) ACHTERGRONDINFORMATIE

De maaltijd die Jezus met Zijn leerlingen hield op de avond voor Zijn kruisiging, was een pesachmaal. De maaltijd die in de christelijke kerken wordt gevierd, is gebaseerd op dit 'Laatste Avondmaal'. Het avondmaal en het pesachmaal staan dus in nauwe relatie tot elkaar. Om het avondmaal goed te kunnen begrijpen, is het van belang om de joodse wortels ervan te kennen.

Tijdens het pesachmaal herdenken de Israëlieten de bevrijding en de uittocht uit Egypte. Dit gebeuren is een belangrijke mijlpaal in de joodse geschiedenis: het wordt vaak beschouwd als de 'geboorte' van het joodse volk. In Exodus 12 zegt God tegen Mozes dat de bevrijding uit Egypte elk jaar moet worden gevierd. Tot op de dag van vandaag wordt dit door veel joden in ere gehouden.

Er wordt dan gedacht aan de tijd dat de joden als slaven moesten werken voor de farao, de koning van Egypte. Dit was een zwaar leven. Ze leden onder de slechte levensomstandigheden. God zond de farao daarom tien plagen, om hem duidelijk te maken dat hij de joden moest laten gaan. Als tiende plaag stierven alle Egyptische eerstgeborenen (uit elk Egyptisch gezin het oudste jongetje). De joodse jongetjes bleven in leven, want God had gezegd dat elk joods gezin een lam moest slachten en het bloed van dat lam aan de deurpost moest strijken zodat de doodsengel kon zien welke deuren hij voorbij moest gaan. Na deze tiende plaag liet de farao het joodse volk gaan.

Onder leiding van Mozes en Aäron trok het volk weg uit Egypte. Maar de farao kreeg spijt dat hij de Israëlieten had laten gaan en ging hen met zijn leger achterna. Het volk moest de Rietzee door om aan de farao te ontkomen. God beval Mozes zijn staf boven de zee te houden, en er ontstond een weg door de zee heen. Het water stond als muren langs de kant van deze weg. Toen de Egyptische koning met zijn leger ook door de zee wilde trekken, stortten de muren van water ineem zodat de koning en zijn leger verdronken. Zo ontkwamen de joden. Tijdens het pesachmaal herdenken de joden dit gebeuren en worden de verhalen verteld, zodat elke volgende generatie weet hoe God het joodse volk bevrijdde.

Het bekendste gerecht dat bij Pesach hoort, zijn de platte broden, de matses. Deze verwijzen naar de ongerezen broden die werden meegenomen bij de uittocht; er was toen geen tijd om de broden te laten rijzen. Op de pesachtafel ligt ook altijd een lamsbotje. Dit verwijst naar het lamsvlees dat de Israëlieten op hun deurpost moesten smeren. Een ei op de tafel staat voor het nieuwe leven in het land dat God heeft beloofd. Ook staan er altijd mierikswortel en bittere kruiden op tafel. Mierikswortel smaakt heel scherp, wat doet denken aan de zware tijd van de Israëlieten in Egypte. Radijsjes en peterselie staan voor de vrijheid van het beloofde land; want in Egypte kregen de slaven nooit verse groenten te eten. Op de tafel staat ook altijd een schaal met charoset: een mengsel van appel, noten en dadels. De rode kleur van de charoset doet denken aan het cement waarmee de slaven moesten bouwen – maar de zoete smaak ervan laat zien dat er uitzicht is op een nieuw begin.

Zo gedenken de joden met Pesach dat God een God van bevrijding is. Hij bevrijdde Zijn volk uit Egypte en bracht het naar het beloofde land, Israël. Zoals God toen met de joden mee ging, zo gaat Hij nog steeds met hen mee. Het is geen toeval dat dit pesachmaal het laatste maal van Jezus was. Door het leven en de dood van Jezus zien we dat de weg van God met Zijn volk verder gaat. In Jezus laat God zelfs zien dat Hij niet alleen met het joodse volk verder gaat, maar met de hele mensheid. Dit pesachmaal, vlak voor de kruisiging van Jezus, maakt dat op een bijzondere manier duidelijk. Christenen zien in Jezus het lam dat werd geslacht. Jezus is het lam van Pesach; en door Zijn leven, dood en opstanding hoeft er na hem geen lam meer te worden geslacht. Daarom heeft het pesachmaal voor de kerk een nieuwe betekenis en invulling gekregen.